

ISTOTA NIEWAŻNOŚCI PROCESU CYWILNEGO

1. WPROWADZENIE

2. EWOLUCJA NIEWAŻNOŚCI JAKO KATEGORII PRAWNEJ

- *Konstrukcja nieważności wyroku ex lege*
- *Skarga o ustalenie nieważności wyroku*
- *Nieważność jako zaczepialność w postępowaniu kontrolnym*
- *Nieważność w innych systemach prawych*

3. NIEWAŻNOŚĆ W PRAWIE MATERIALNYM A NIEWAŻNOŚĆ W PRAWIE PROCESOWYM

- *Nieważność w ujęciu prawa materialnego*
- *Nieważność procesu a czynności procesowe*
- *Nieważność jako rodzaj bezskuteczności prawnej*
- *Zagadnienie „nieważności czynności procesowej”*

4. ISTOTA NIEWAŻNOŚCI POSTĘPOWANIA

- *Nieważność a nieistnienie postępowania*
- *Nieważność procesu jako całokształtu postępowania*
- *Nieważność a zaczepialność*
- *Etapowa konstrukcja instytucji nieważności*
- *Rodzaje nieważności*
- *Nieważność postępowania a wyrok*

5. PRZYCZYNY NIEWAŻNOŚCI POSTĘPOWANIA

- *Przeszkoda dla prowadzenia postępowania i wydania merytorycznego rozstrzygnięcia*
- *Nieważność a przyczyny niedopuszczalności*
- *Źródła nieważności*
- *Znaczenie art. 379 w trakcie postępowania cywilnego*
- *Konstrukcja katalogu przyczyn nieważności*

6. PROCESOWE FUNKCJONOWANIE NIEWAŻNOŚCI

- *Badanie nieważności*
- *Nieważność potencjalna – postępowanie pierwszoinstancyjne*
- *Nieważność właściwa - na etapie rozpoznawania środków zaskarżenia*
- *Związanie ważnością/nieważnością*

- *Stwierdzenie nieważności*
- *Procesowe skutki stwierdzenia nieważności*

7. CEL NIEWAŻNOŚCI

- *Instrument podważający domniemanie ważności postępowania*
- *Pewność i stabilność prawa a uproszczenie postępowania*
- *Zaskarżalność a konstrukcja nieważności procesu*
- *Nieważność – de lege ferenda*

8. PODSUMOWANIE / DYSKUSJA

Wybrana literatura:

- Ł. Błaszczak, *Wadliwość czynności procesowych stron i uczestników. Obecny model i propozycja zmian w przyszłym Kodeksie postępowania cywilnego*, (w:) *Postępowanie rozpoznawcze w przyszłym Kodeksie postępowania cywilnego*, Warszawa 2014;
- W. Broniewicz, *Zniesienie postępowania w procesie cywilnym*, Palestra 1971, nr 4;
- S. Hanausek, *Wady orzeczeń sądowych i ich przyczyny w postępowaniu cywilnym*, (w:) *Księga pamiątkowa ku czci Kamila Stefki*, Warszawa-Wrocław 1967;
- J. Mokry, *Wadliwe czynności procesowe w sądowym postępowaniu cywilnym*, Acta Universitatis Wratislaviensis. Prawo XL, Wrocław 1973;
- J. Mokry, *Odwoływalność czynności procesowych w sądowym postępowaniu cywilnym*, Warszawa 1973;
- K. Piasecki, *Z problematyki uchylecia wyroku sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania*, Palestra 1962, nr 9;
- M. Piekarski, *Pozbawienie strony możliwości obrony swych praw w postępowaniu cywilnym*, Warszawa 1964,
- W. Siedlecki, *Nieważność procesu cywilnego*, Warszawa 1965;
- W. Siedlecki, *Uchybienia procesowe w sądowym postępowaniu cywilnym*, Warszawa 1971;
- K. Stefko, *Wadliwe akty sądu w postępowaniu cywilnym*, (w:) *Rozprawy prawnicze. Księga pamiątkowa dla uczczenia pracy naukowej Kazimierza Przybyłowskiego*, Kraków-Warszawa 1964;
- T. Zieliński, *Znaczenie terminu „nieważność” w języku prawniczym*, *Krakowskie Studia Prawnicze. Rok III*, Wrocław-Warszawa-Kraków 1970.